

Мұғалім мәртебесін көтеру - маңызды міндет

Ұстаздық – ұлы міндет. Ұстазға құрмет – ұлтқа құрмет. Жуырда мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев «мектептің жүрегі – мұғалімнің» қоғамдағы мәртебесін айқындайтын «Педагог мәртебесі туралы» заңға қол қойды. Шындығында, байыппен үңілсеңіз, мұғалімнің мәртебесін, оның құқықтары мен әлеуметтік кепілдіктерін, міндеттері мен жауапкершілігін айқындайтын бұл құқықтық құжаттың берері көп-ақ. Тәуелсіздік дәуірінде тұңғыш рет қабылданып отырған заңның маңызы ерекше екендігі де содан.

Жалпы, «Педагог мәртебесі туралы» заң 19 баптан тұрып, 4 бағытты қамтиды. Яғни, педагогикалық әдеп нормаларын сақтау, ұстаз атаулыны кәсіби қызметіне кірмейтін түрлі қоғамдық жұмыстарға тартуға тыйым салу, мұғалімнің ар-намысы мен қадір-қасиетіне құрмет көрсету секілді нормалар – жұрт күткен жағымды жаңалықтар.

Ал жоғарыда айтылған бағыттарда біріншіден, ұстаз құқығының тапталуына жол бермеу, екіншіден, ұлт ертеңі тәрбиелеушілердің қызметіне қойылатын талаптарды мейлінше күшейту, үшіншіден, материалдық емес стимул тетіктерін іске қосу, төртіншіден, материалдық ынталандыру белгіленген.

Бұл құжатта, әсіресе, оқытушылардың әлеуметтік-тұрмыстық жағдайын көтеруге баса мән берілген. Мәселен, осы сала ғалымдарына PhD докторлығы үшін 17 есе, ғылым докторына 34 есе, кандидаттарға 17 есе, магистрлерге 10 еселенген айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде қосымша ақы төлеу қарастырылса, ауыл-аймақтардағы ұстаздардың түрлі түйткілді әлеуметтік мәселелерін оңынан шешу, бюджет есебінен коммуналдық қызметтеріне де қолдау көрсету назарға алынған.

Біздіңше, бұл құжаттың басты артықшылығы, осы жылдан бастап сала мамандары жалақысының 25 пайызға арттырылуында. Мұғалім жалақысы алдағы 4 жылда тағы екі есеге арттырылатын болады. Сондай-ақ келесі жылдан оқу жүктемесі 18 сағаттан 16 сағатқа азайтылып, мектепке дейінгі мекемелердің әнбек демалысы 42 күннен 56 күнге ұзартылмақ.

Ал былтыр елімізде «ҚР білім беруді және ғылымды

дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы» қабылданғаны белгілі. Бұл баянды бағдарламаның да ұрпақ тәрбиесіне жауапты жандарға, ардақты ұстаздарға зор міндет жүктеп отырғаны анық. Өйткені, бағдарламада айтылғандай, қоғамда сұранысқа ие дағдылар мен рухани-адамгершілік құндылықтарды бойына сіңірген тұлғаны тәрбиелеу, дамыту оңай шаруа емес. Келесі жылдан бастап кезең-кезеңімен орта білімді 12 жылдық оқыту моделіне көшіру жоспарланып отырғанын ескерер болсақ, бұл оқыту жүйесінің оқушылардың жан-жақты жүйелі білім алуына үлкен септігін тигізетіні даусыз.

Оқыту, тәрбиелеу жолында жанын салып жұмыс жасайтын ұлағатты ұстаздардың қоғамдағы орнын биіктетіп, қызметтік жағдайын көтерсе, онда еліміздің болашағы да нұрлы болмақ. Мемлекет басшысының осы игі бастамасы еліміздің қарқынды дамуына оңды ықпал етері сөзсіз. Сонымен қатар, барлығымыз да бұл іске қолдау білдіріп, алға қадам басуға күш салуымыз қажет.

Сейдахан ӘЛІБЕК,
М.Әуезов атындағы
ОҚМУ колледжінің
директоры, тарих
ғылымдарының докторы